

A Kúria végzése

Az ügy száma: Kvk.VI.37.699/2019/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vítál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A kérelmező: ...

A kérelmező képviselője: ...

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A bírósági felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: alperes neve138/2019. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a alperes neve138/2019. számú határozatát helybenhagyja.
Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 10.000.- (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Egy magánszemély kifogást terjesztett elő a Pest Megyei Területi Választási Bizottságnál (a továbbiakban: TVB), amelyben sérelmezte, hogy Érd Megyei Jogú Város polgármestere (a továbbiakban: kérelmező) a város logójával nyomtatott borítékban és fejléces levélpapíron a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek támogatására buzdító kampánylevelet küldött az első választók számára. Érvelése szerint a polgármester nem jelölt, nem jelölő szervezet, ezért a személyes adatokat tartalmazó adatbázissal sem rendelkezhet.
- [2] A TVB a 12/2019. (V.23.) számú határozatával a kifogást elutasította. Indokolása szerint annak ellenére, hogy a kérelmező a polgármesteri tisztségét az aláírása alatt feltüntette, nem közhatalmat gyakorló polgármesterként küldte az érintetteknek a levelet. A 3154/2018. (V.11.) AB határozatban foglaltakra utalással hangsúlyozta, hogy a kampányban a polgármestert is megilleti a véleménynyilvánítás alkotmányos szabadsága, az a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) szabályai szerint nem korlátozható. Érvelése szerint az adatok jogosulatlan felhasználására vonatkozó bizonyítékot a magánszemély nem terjesztett elő, a Ve. 153.

§-a alapján pedig a jelölő szervezet - amelynek a kérelmező maga is tagja - hozzájuthatott a választópolgárok életkor és lakcím szerinti adataihoz. Rögzítette, hogy a magánszemély a közpénz jogellenes felhasználását sem bizonyította.

Az NVB határozata

[3] A Demokratikus Koalíció (a továbbiakban: Fellebbező) fellebbezésére eljár alperes neve(a továbbiakban: NVB) a 138/2019. számú határozatában a TVB határozatát megváltoztatta, a kifogásnak helyt adott, és megállapította, hogy a kérelmező megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt alapelveket azzal, hogy az érdi első választók felé folytatott közvetlen kampányában azt a látszatot keltette, hogy a helyi önkormányzat nevében eljárva buzdít a FIDESZ-Magyar Polgári Szövetség (a továbbiakban: FIDESZ) és a Kereszténydemokrata Néppárt támogatására, és ezen kampányára a névjegyzéki adatokat használta. A kérelmezőt eltiltotta a további jogszabálysértéstől.

[4] Indokolásában az Alaptörvény XXXIII. cikk (1) bekezdése, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 3. § (1) bekezdése, 10. § (1) bekezdése, 41. § (1)-(4) bekezdései, 65. §-a, valamint a TVB által is hivatkozott 3154/2018. (V.11.) AB határozat részletezését követően leszögezte, hogy a levél - tartalma alapján - alkalmas volt arra, hogy a címzetteket választási akaratuk tekintetében befolyásolja, illetve arra kísérletet tegyen.

[5] Érvelése szerint a kérelmező a pártpolitikusai nyilatkozatát a jogellenesség szintjéig összemosta közhatalmi megbízatásával. Érd és polgármesteri hivatala jelképei olyan hangsúlyosan voltak alkalmazva, amely alappal kelthette a címzettekben azt az érzetet, hogy a polgármester az önkormányzat hivatalos álláspontját jeleníti meg. A kérelmező a Ve. 141. §-ában meghatározott kampánytevékenység körében a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével ellentétesen használta fel hivatala logóját, fejlécét, és az így kialakított látszat miatt a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiba ütközően sérült a jelölő szervezetek közötti egyensúly is.

[6] Ezt a látszatot nem ellensúlyozza a kérelmező azon nyilatkozata, miszerint nem a helyi közhatalom nevében, hanem jelölő szervezet politikusként járt el, választási kampánytevékenységet folytatott.

[7] Rögzítette, hogy a FIDESZ jelölő szervezet részére a névjegyzéki adatokat a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) a Ve. 153. § (2) bekezdése szerint 2019. április 17-én átadta.

[8] Mivel a kérelmező nem választotta szét megfelelően a kampányban pártpolitikusai és közhatalmi szerepét, ezért a névjegyzéki adatok polgármesteri szerepben való felhasználása a közvetlen politikai kampányban sérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[9] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében a határozat megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a terhére rótt jogszabálysértéseket nem követte el. Állította, hogy a határozat sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését, a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjait, 43. § (1)-(5) bekezdéseit, valamint 46. § da), dc) pontjait.

[10] Előadta, hogy a levelét nem a képviselő-testület, vagy az önkormányzat képviselőjeként írta alá és küldte ki, abban csupán a feladó személyének beazonosíthatósága érdekében jelölte meg a polgármesteri tisztségét. Mivel nem tüntette fel, hogy a levelet „Érd Megyei Jogú Város képviseletében” küldte meg, ezért nem hatásköre vagy feladatköre teljesítésével összefüggésben járt el. Több alkotmánybírósági határozatra utalással hangsúlyozta, hogy a polgármester ugyanúgy magánszemélynek tekinthető, akit megillet az alapjogok védelme, így többek között a véleménynyilvánítás szabadsága is, amelyet magától értetődő módon kampányidőszakban, politikai kérdések vonatkozásában is gyakorolhat. A kampányidőszakban kiszélesednek a véleménynyilvánítási lehetőségek.

[11] Kiemelte, hogy a borítékon feladóként kizárólag a neve szerepelt, tisztségének megjelölése nélkül, ezzel szemben az NVB tévesen állapította meg határozatában, hogy a borítékon az önkormányzat logója szerepel.

[12] Állította, hogy a levélben a 2014. önkormányzati választások során a kampányban használt fényképét jelenítette meg, ami alátámasztja, hogy pártpolitikusai minőségében, pártjának helyi

szóvivőjeként, pártja helyi szervezetének képviselőjeként, továbbá a területi választmány tagjaként járt el.

- [13] Érvelése szerint az NVB hiányosan állapította meg a cselekmény megítéléséhez szükséges egyes tényállási elemek jellegét, a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte.
- [14] A bírósági felülvizsgálati kérelméhez csatolt számlával kívánta igazolni, hogy a levelek postaköltségét a párt helyi szervezete viselte. Kifogásolta, hogy az NVB nem biztosított számára nyilatkozattétel vagy más bizonyítás lehetőségét a levél feladói minőségének tisztázása érdekében.
- [15] Állította, hogy jelölő szervezet pártjának helyi képviselőjeként és a területi választmány tagjaként kampány céljára jogszerűen jutott hozzá a szavazóköri névjegyzékben szereplő adatokhoz és azokat jogszerűen használta fel, nem adta át harmadik személynek.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [16] A bírósági felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [17] A Ve. 43. § (5) bekezdése szerint a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.
- [18] A Kúria szerint a levél megjelenése, és az abban foglalt tartalom alapján egyértelműen arra lehet következtetni, hogy a kérelmező polgármesteri minőségében eljárva szólította meg az első választókat. A levélpapír fejlécén az „ÉRD MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE” felirat szerepel a város címere mellett, és a kérelmező aláírása alatt is feltüntetésre került a polgármesteri tisztsége. A borítékon a kérelmező neve mellett a város jelképe található. Mivel a kérelmező több mint 10 éve a település polgármestere, így nevének - a város szimbóluma mellett - feltüntetése a polgármesteri minőség rögzítése nélkül is a városvezetői pozícióra utal. A polgármesteri funkció megjelenítése tehát hangsúlyos volt mind a borítékon, mind a levélen, azaz a kérelmező nem a pártban betöltött szerepére, hanem a választott tisztségére hívta fel a figyelmet.
- [19] Az NVB határozatában valóban tévesen rögzítette, hogy a borítékon az önkormányzat, illetve a hivatal logója szerepel, ennek azonban az ügy érdemére kihatása nincs. A kérelmező neve mellett ugyanis az „Érd a mi városunk” felirat és szimbólum látható, amely így megjelenítve az önkormányzathoz kapcsolódik még akkor is, ha nem az önkormányzat hivatalos logója (<<https://www.erd.hu/>>).
- [20] A polgármesteri tisztség hangsúlyozását nem semlegesíti a kérelmező saját fényképére való hivatkozása, mert az első választók számára a fényképkészítés időpontja, célja nem felismerhető, az számukra nem beazonosítható.
- [21] A kérelmező semmilyen észszerű magyarázatot nem adott arra, hogy ha a levelet valóban a jelölő szervezet pártjának helyi képviselőjeként és a területi választmány tagjaként küldte, akkor miért nem e funkciókra utalt, és miért jelentette meg többször is a polgármesteri tisztségét.
- [22] A levél és a boríték előzőekben rögzített elemei, a polgármesteri minőség, a város jelképeinek feltüntetése, és ezekkel a kérelmező közhatalmi megbízatásának hangsúlyozásán nem változtat az, hogy a levelezés postai költségét a jelölő szervezet finanszírozta. E tényre ugyanis sem a levelek külső megjelenésében, sem azok tartalmában a kérelmező még csak utalást sem tett, pártbeli szereplését nem kommunikálta.
- [23] A kérelmező helytállóan hivatkozott a 3154/2018. (V.11.) AB határozatra, amely szerint előfordulhat, hogy a polgármester pártpolitikusként jelenik meg. Jelen esetben azonban ez az elvi lehetőség a gyakorlatban azért nem valósult meg, mert a kérelmező eljárásában, megnyilvánulásában csak a polgármesteri minőségére utalt, a pártpolitikai státuszát egyáltalán nem jelentette meg.
- [24] Az első választóknak küldött levél értékelése annak tartalma és formája alapján megítélhető volt, ezért nem volt szükséges a tényállás tisztázása körében a kérelmező nyilatkozattételre vagy más bizonyításra való felhívása. Ezzel kapcsolatban tényállási hiányosság, iratellenesség nem állapítható

meg, ilyenre a kérelmező nem is hivatkozott. A tények értékelése az NVB feladata, a tények eltérő értékelésére a kérelmező nyilatkozata vagy egyéb bizonyítéka sem lett volna alkalmas.

- [25] A Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjai értelmében a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.
- [26] Tekintettel arra, hogy a kérelmező a pártpolitikus kampánytevékenységét választott közjogi pozíciójával, a polgármesteri tisztségének felhasználásával végezte, megsértette a Ve. fenti alapelveit.
- [27] A Ve. 153. § (1) bekezdés b) pontja szerint a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét a listát állító jelölő szervezet kérésére az NVI adja ki.
- [28] A kérelmező elismerte a szavazóköri névjegyzékben szereplő adatok felhasználását. Tekintettel azonban arra, hogy ezt polgármesterként tette közvetlen politikai kampányban, megsértette a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.
- [29] A Kúria szerint az NVB a rendelkezésre álló bizonyítékokat az iratokkal egyezően, okszerűen és a logika szabályainak megfelelően értékelte, azok alapján a tényállást helytállóan állapította meg, a vonatkozó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésével jogszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a kérelmező megsértette a választási eljárás egyes alapelveit. A határozat indokolása kellően részletesen tartalmazza a megállapított tényállást, az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, és a bizonyítékok értékelését, iratellenesség, hiányosság nem állapítható meg. A bizonyítékok kérelmező álláspontjától eltérő értékelése jogszabálysértést nem eredményezett.
- [30] Az NVB határozata nem sérti a bírósági felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, ezért azt a Kúria a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja szerint helybenhagyta.

Záró rész

- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 157. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően - figyelemmel a Ve. 229. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény 1. § (2) bekezdésére - tárgyaláson kívül bírálta el.
- [32] A Ve. 228. § (2) bekezdésének megfelelően a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 630. § (5) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35. § (1) bekezdése szerint a Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdései alapján kötelezte a pervesztes kérelmezőt a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerinti mértékű eljárási illeték viselésére.
- [33] A végzés elleni felülvizsgálatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. június 2.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő